

CONSEIL DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

SESSION ORDINAIRE 2004

8 OCTOBRE 2004

PROPOSITION D'ORDONNANCE

modifiant le Code des droits de succession

(déposée par M. Didier GOSUIN (F),
Mme Caroline PERSOONS (F) et
M. Olivier de CLIPPELE (F))

Développements

Depuis le 1er janvier 2003, la réforme des droits d'enregistrement et de succession est applicable en Région bruxelloise.

Au sein de son volet successoral, le projet initial du gouvernement visait à faire passer le taux des droits de succession des legs faits aux asbl de 8,8 % à 25 %, et ce, dans le but de maintenir une neutralité budgétaire.

Les asbl assument un rôle important dans la vie sociale, culturelle et sportive, et nécessitent un traitement favorable, particulièrement au sein de la Région bruxelloise. En ce sens, après de longues négociations et dans un souci de concilier les besoins respectifs des asbl d'une part et les impératifs budgétaires de la Région bruxelloise de l'autre, le projet initial du gouvernement fut amendé pour certaines associations.

Ainsi, dans le cadre juridique réformé au 1er janvier 2003, les associations et institutions bénéficiant de la déductibilité fiscale, visées aux articles 104 et 110 du Code des Impôts sur les Revenus (C.I.R.) ont vu leur taux des droits de succession sur leur legs diminuer de 25 % à 12,5 %. Ce taux réduit n'est pas applicable lorsqu'une institution visée par l'article 104 bénéficie d'un taux plus avantageux en application d'une autre disposition du C.I.R., le taux le plus bas (et donc inférieur à 12,5 %) étant alors d'application.

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE RAAD

GEWONE ZITTING 2004

8 OKTOBER 2004

VOORSTEL VAN ORDONNANTIE

tot wijziging van het Wetboek der successierechten

(ingediend door de heer Didier GOSUIN (F),
mevr. Caroline PERSOONS (F) en
de heer Olivier de CLIPPELE (F))

Toelichting

Sinds 1 januari 2003, is de hervorming van de registratie- en successierechten van toepassing in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Het gedeelte over de successierechten in het oorspronkelijke ontwerp van de regering strekte ertoe het tarief van de successierechten voor de legaten aan de vzw's te verhogen van 8,8 % tot 25%, opdat het voor de begroting een nuloperatie zou zijn.

De vzw's spelen een belangrijke rol in het sociale, culturele en sportieve leven en verdienen een gunstige behandeling, zeker in het Hoofdstedelijk Gewest. Na lange onderhandelingen en om de behoeften van de vzw's enerzijds en de budgettaire beperkingen van het Hoofdstedelijk Gewest anderzijds met elkaar te verzoenen, is het oorspronkelijke ontwerp van de regering in die zin ten voordele van bepaalde verenigingen geamendeerd.

De wetgeving die op 1 januari 2003 hervormd is, heeft dan ook het tarief van de successierechten voor de legaten aan de overeenkomstig de artikelen 104 en 110 van het wetboek der inkomstenbelastingen bedoelde verenigingen en instellingen die de fiscale aftrekbaarheid genieten, vermindert van 25 % tot 12,5 %. Dit tarief is niet van toepassing wanneer een instelling bedoeld in artikel 140, een voordeliger tarief geniet overeenkomstig een andere bepaling van het wetboek der inkomstenbelastingen : dan is het laagste tarief van toepassing (en dus lager dan 12,5 %).

Aujourd'hui (situation fin février 2004), 1.739 asbl belges sont agréées via l'article 110 du C.I.R. et bénéficient ainsi de la déductibilité fiscale sur les libéralités qui leur sont octroyées et peuvent dès lors, lorsqu'elles reçoivent un legs, bénéficier du tarif successoral de 12,5 % d'application en Région bruxelloise depuis le 1er janvier 2003.

Or, la Belgique comporte aujourd'hui près de 100.000 asbl et moins de 2 % d'entre elles bénéficient de ce taux réduit.

C'est en ce sens que cette ordonnance délègue au gouvernement bruxellois l'institution d'une procédure d'agrément régional ouverte à toutes les asbl. Une telle procédure permettra ainsi aux associations qui ne poursuivent pas un but lucratif et qui ne sont pas agréées par le gouvernement fédéral d'obtenir cet agrément sur demande.

Cette précision permettra ainsi de laisser une porte ouverte aux associations et personnes morales qui ne poursuivent pas de but lucratif et qui par leurs activités mériteraient l'octroi d'une réduction de taux nonobstant le non-agrément fédéral.

Leur maintenir un taux de 25 % risquerait de leur causer un préjudice tel qu'elles seraient privées d'une partie de leurs moyens financiers et obligées de réduire ou sacrifier certaines activités et services, vecteurs d'épanouissement pour notre société.

II Commentaires des articles

Article 1er

Cet article n'appelle pas de commentaire particulier.

Article 2

Cette précision permet ainsi de laisser une porte ouverte aux associations et personnes morales qui ne poursuivent pas de but lucratif et qui par leurs activités mériteraient l'octroi d'une réduction de taux nonobstant le non-agrément fédéral.

Leur maintenir un taux de 25 % risque de causer un préjudice tel que ces ASBL perdent une partie de leurs moyens financiers et soient obligés de réduire leurs activités, ce qui causera un dommage social indéniable.

Le rôle du gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale serait alors de fixer la procédure et les conditions d'octroi de cet agrément régional.

L'agrément serait alors octroyé aux associations sans but lucratif poursuivant un objectif intéressant la région telle la

Vandaag (toestand eind februari 2004), zijn er 1.739 Belgische vzw's erkend overeenkomstig artikel 110 van het wetboek der inkomstenbelastingen. Zij genieten fiscale aftrekbaarheid voor de giften die zij ontvangen en vallen dan ook, wanneer zij een legaat ontvangen, onder het tarief van 12,5 % in het kader van de successierechten die sinds 1 januari 2003 in het Hoofdstedelijk Gewest van toepassing zijn.

In België, zijn er vandaag echter bijna 100.000 vzw's en minder dan 2 % daarvan geniet dit lage tarief.

Deze ordonnantie machtigt de Hoofdstedelijke Regering dan ook om een gewestelijke erkenningsprocedure in te voeren waarvoor alle vzw's in aanmerking komen. Een dergelijke procedure zal de verenigingen zonder winstoogmerk die niet door de federale regering erkend zijn, de kans geven deze erkenning aan te vragen.

Deze precisering opent een deur voor de verenigingen zonder winstoogmerk en de rechtspersonen zonder winstoogmerk die, op grond van hun activiteiten, een verminderd tarief zouden mogen genieten, ondanks het feit dat ze niet door de federale overheid erkend zijn.

Een tarief van 25% behouden, zou in hun nadeel zijn omdat zij een deel van hun financiële middelen zouden verliezen en verplicht zouden zijn bepaalde activiteiten en diensten, die tot de ontplooiing van onze maatschappij bijdragen, gedeeltelijk of geheel af te bouwen.

II. Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen bijzonder commentaar.

Artikel 2

Deze precisering opent een deur voor de verenigingen zonder winstoogmerk en de rechtspersonen zonder winstoogmerk die, op grond van hun activiteiten, een verminderd tarief zouden mogen genieten, ondanks het feit dat ze niet door de federale overheid erkend zijn.

Een tarief van 25 % behouden zou in hun nadeel zijn omdat deze vzw's een deel van hun financiële middelen zouden verliezen en verplicht zouden zijn hun activiteiten te verminderen, wat onmiskenbaar een spijtige zaak voor onze maatschappij zou zijn.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering zou dan ook de procedure en toekenningsvoorwaarden voor deze gewestelijke erkenning moeten vaststellen.

Deze erkenning zou verleend worden aan de verenigingen zonder winstoogmerk die een doel nastreven dat van

promotion de la recherche scientifique, la protection de l'environnement, l'éducation permanente, l'assistance aux personnes âgées, aux mineurs d'âge, aux handicapés, aux individus en situation de précarité culturelle (notamment les analphabètes) ou socio-économique (les sans-abris, les personnes surendettées, les chômeurs, ...), ... Il sera conditionné par la preuve d'une activité poursuivie depuis une période de temps suffisante pour attester de l'effectivité des activités de l'association et de sa pérennité et par la garantie statutaire ou autre que les activités sont poursuivies sans discrimination de religion, conviction philosophique, origine sociale ou appartenance culturelle.

Article 3

Cet article n'appelle pas de commentaire particulier.

Didier GOSUIN (F),
Caroline PERSOONS (F)
Olivier de CLIPPELE (F)

belang is voor het Gewest, zoals de bevordering van het wetenschappelijk onderzoek, de bescherming van het leefmilieu, de levenslange scholing, de hulp aan bejaarden, minderjarigen, gehandicapten, personen die op cultureel (met name de analfabeten) of op sociaal en economisch (de daklozen, de personen met overmatige schuldenlast, de werklozen...) vlak achtergesteld zijn. De erkenning zou worden verleend als bewezen wordt dat een dergelijke activiteit al voldoende tijd uitgeoefend wordt – waaruit moet blijken dat de activiteiten van de vereniging effectief en duurzaam zijn – en als in de statuten, of op een andere wijze, gegarandeerd wordt dat de activiteiten uitgeoefend worden zonder onderscheid van godsdienst, levensbeschouwing, sociale of culturele oorsprong.

Artikel 3

Dit artikel behoeft geen bijzonder commentaar.

PROPOSITION D'ORDONNANCE**modifiant le Code
des droits de succession***Article 1er*

La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 39 de la Constitution.

Article 2

A l'article 59 du Code des droits de succession, il est ajouté un 4° rédigé comme suit :

« 4° à 12,5 p.c. pour les legs faits aux associations sans but lucratif et aux autres personnes morales qui ne poursuivent pas un but lucratif et qui ne sont pas agréées par le gouvernement fédéral, pour autant qu'elles obtiennent l'agrément du gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale aux conditions fixées par lui.

Cet agrément sera octroyé aux associations sans but lucratif et aux autres personnes morales qui ne poursuivent pas un but lucratif et qui poursuivent un objectif intéressant la région tel la promotion de la recherche scientifique, la protection de l'environnement, l'éducation permanente, l'assistance aux personnes âgées, aux mineurs d'âge, aux personnes handicapées, aux individus en situation de précarité culturelle ou socio-économique. Il sera conditionné par la preuve qu'une telle activité est poursuivie depuis une période de minimum 3 ans et par la garantie statutaire ou autre que les activités sont poursuivies sans discrimination de religion, conviction philosophique, origine sociale ou appartenance culturelle. ».

Article 3

La présente ordonnance entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Didier GOSUIN (F),
Caroline PERSOONS (F)
Olivier de CLIPPELE (F)

VOORSTEL VAN ORDONNANTIE**tot wijziging van het Wetboek
der successierechten***Artikel 1*

Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

In artikel 59 van het Wetboek der successierechten wordt een 4° ingevoegd, luidend :

« 4° tot 12,5 t.h. van de legaten aan de verenigingen zonder winstoogmerk en de andere rechtspersonen zonder winstoogmerk, die niet door de federale regering erkend zijn, maar wel door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, overeenkomstig de voorwaarden die deze stelt.

Deze erkenning zal verleend worden aan de verenigingen zonder winstoogmerk en de andere rechtspersonen zonder winstoogmerk die een doel nastreven dat van belang is voor het Gewest, zoals de bevordering van het wetenschappelijk onderzoek, de bescherming van het leefmilieu, de levenslange scholing, de hulp aan bejaarden, minderjarigen, gehandicapten, personen die op cultureel of sociaal en economisch vlak achtergesteld zijn. De erkenning wordt verleend als bewezen wordt dat een dergelijke activiteit al minstens drie jaar uitgeoefend wordt en in de statuten, of op een andere wijze, gegarandeerd wordt dat de activiteiten uitgeoefend worden zonder onderscheid van godsdienst, levensbeschouwing, sociale of culturele oorsprong. ».

Artikel 3

Deze ordonnantie treedt in werking de dag waarop ze in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.